

STATUT

Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków

Uchwalony na VII Krajowym Walnym Zebraniu Delegatów w 2009 roku w Bydgoszczy
Wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem Sądu Rejonowego
XIII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 01.07.2010 r.
Syg. sprawy BY.XIII NS-REJ.KRS/000879/10/665
Nr KRS 0000037573

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego XIII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 02.06.2004 r.
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków posiada status Organizacji Pożytku Publicznego

Rozdział I.

Postanowienia Ogólne

- § 1. 1. Terenem działalności Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą naczelnych władz Stowarzyszenia jest miasto Bydgoszcz.
- § 2. 1. Stowarzyszenie powołuje terenowe jednostki organizacyjne – na zasadach określonych statutem.
2. Terenowe jednostki organizacyjne Stowarzyszenia posiadają osobowość prawną po uzyskaniu rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym.
- § 3. 1. Stowarzyszenie i terenowe jednostki organizacyjne mogą prowadzić działalność gospodarczą oraz zatrudniać pracowników do realizacji określonych zadań.
- § 4. 1. Stowarzyszenie jest organizacją zrzeszającą:
1) chorych na cukrzycę, w tym niepełnosprawnych
2) rodziców dzieci chorych na cukrzycę,
3) osoby pracujące na rzecz chorych,
4) osoby zdrowe, uznające cele i zasady działania Stowarzyszenia.
2. Osoby chore na cukrzycę w wieku do 16 lat mogą za zgodą swoich opiekunów prawnych należeć do Stowarzyszenia. Osoby te nie mają czynnego i biernego prawa wyborczego.
- § 5. 1. Stowarzyszenie może wstępować do innych organizacji krajowych i zagranicznych i występować z nich, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Stowarzyszenie może łączyć się w związki lub federacje z organizacjami krajowymi i zagranicznymi o podobnych celach statutowych.
- § 6. Stowarzyszenie może posiadać sztandar oraz używać znaku, odznak i pieczęci według wzorców uchwalonych przez Krajowe Walne Zebranie Delegatów, a zatwierdzonych przez właściwe organy administracji państwowej.

Rozdział II.

Cele i środki działania

- § 7. 1. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków prowadzi nieodpłatnie działalność pożytku publicznego na rzecz poprawy sytuacji prawnej, ekonomicznej i zdrowotnej osób chorych na cukrzycę. Jako organizacja pozarządowa wykonuje zadania publiczne w zakresie:
- ochrony i promocji zdrowia;
  - działań na rzecz osób niepełnosprawnych i uzależnionych;
  - edukacji diabetologicznej;
  - działalności charytatywnej.

Celem działania Stowarzyszenia jest:

- 1) Reprezentowanie interesów członków Stowarzyszenia i osób chorych na cukrzycę wobec władz państwowych i samorządowych poprzez inspirowanie podejmowania tematyki opieki diabetologicznej przez sejm, rząd, Ministerstwo Zdrowia, organy lokalnej władzy i samorządowe oraz aktywny udział w nich.
- 2) Współpraca z Ministrem Zdrowia oraz Polskim Towarzystwem Diabetologicznym w celu wypracowania najlepszego modelu leczenia diabetologicznego, poziomu świadczeń i cen leków i innych urządzeń niezbędnych diabetykom.
- 3) Organizowanie i prowadzenie edukacji diabetologicznej wśród chorych jak i całego społeczeństwa w celu podniesienia wiedzy o cukrzycy, jej skutków oraz samokontroli poprzez:
  1. działalność wydawniczą,
  2. szkolenia,
  3. turnusy rehabilitacyjno – szkoleniowe,
  4. prasę, radio, telewizję, internet.
- 4) Integracja środowiska diabetyków i sympatyków poprzez pomoc, życzliwość i koleżeństwo propagowane przez:
  1. spotkania głównie w kołach,
  2. organizowanie wspólnego wypoczynku, sportu, zabawy, imprez kulturalnych,
  3. organizowanie uroczystości jubileuszowych jak i Światowego Dnia Walk z Cukrzycą.
- 5) Udzielanie różnorodnej pomocy diabetykom i rodzicom nieletnich diabetyków poprzez:
  1. poradnictwo prawne,
  2. reprezentowanie konkretnych interesów diabetyków ze znaczną niesprawnością wobec władz i instytucji,
  3. udzielanie w miarę możliwości pomocy materialnej i sprzętowej,
  4. aktywizację zawodową poszukujących pracy na otwartym i chronionym rynku pracy,

5. udzielanie pomocy w wyjściu z uzależnień,
  6. rozwój informatyzacji komputerowej ogniw terenowych,
  7. organizowanie i prowadzenie badań oraz prac rozwojowych z zakresu ochrony zdrowia, rehabilitacji, sposobu życia i potrzeb diabetyków.
- 6) Dbanie o rozwój Stowarzyszenia poprzez wzrost liczbowy i skuteczność jego działania.
- § 8 Swoje cele Stowarzyszenie realizuje samodzielnie lub wraz z innymi organizacjami krajowymi i międzynarodowymi, rządowymi, pozarządowymi i samorządowymi.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

- § 9. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:
- 1) zwyczajnych;
  - 2) wspierających;
  - 3) honorowych.
- § 10. 1. Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być każdy, kto pragnie wnieść wkład swej pracy w urzeczywistnianie celów Stowarzyszenia, złoży pisemną deklarację przystąpienia i będzie przestrzegał zasad postępowania, obowiązujących w Stowarzyszeniu.
2. Osoba, która pełni funkcję we władzach innego stowarzyszenia o podobnym profilu nie może pełnić funkcji we władzach naczelnych i terenowych Stowarzyszenia, bez zgody Zarządu Głównego Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków.
- § 11. 1. Członkiem wspierającym Stowarzyszenia może być osoba fizyczna lub prawna, która dla wsparcia działalności Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków deklaruje składkę członkowską lub inne rodzaje świadczeń.
2. Przyjęcia i skreślenia z listy członków wspierających dokonują zarządy ogniw Stowarzyszenia.
- § 12. 1. Członkiem honorowym Stowarzyszenia może być osoba szczególnie zasłużona we wspieraniu i urzeczywistnianiu celów Stowarzyszenia.
2. Godność członka honorowego nadaje Krajowe Walne Zebranie Delegatów, a w okresie między Krajowymi Walnymi Zebraniem – Zarząd Główny Stowarzyszenia na wniosek swojego prezydium.
- § 13. 1. Członek Stowarzyszenia obowiązany jest przestrzegać przepisy statutu, regulaminów oraz uchwał Stowarzyszenia, jak również zasady współżycia społecznego.
2. Brać czynny udział w działalności Stowarzyszenia i realizacji jego celów. Terminowo uiszczać składki członkowskie oraz inne opłaty uchwalane przez organy Stowarzyszenia (z wyłączeniem członków honorowych).

3. Otaczać opieką oraz wykazywać należyłą staranność o mienie Stowarzyszenia.

§ 14. Członek Stowarzyszenia ma prawo:

- 1) czynnego i biernego prawa wyborczego do wszystkich organów Stowarzyszenia na zasadach określonych ordynacją wyborczą (z wyłączeniem członków wspierających i honorowych),
- 2) zwracać się do organów Stowarzyszenia o ochronę swoich praw i interesów,
- 3) występować z wnioskami i postulatami do wszystkich ogniw Stowarzyszenia,
- 4) brać udział w zebraniach Stowarzyszenia, na których podejmowane są decyzje dotyczące jego osoby, w tym zabierać głos i składać wyjaśnienia,
- 5) korzystać z wszelkich form działalności Stowarzyszenia,
- 6) korzystać z urządzeń i obiektów będących własnością Stowarzyszenia lub przez nie użytkowanych,
- 7) nosić znaczek i odznaki nadane przez Stowarzyszenie.

§ 15. 1. Za szczególnie aktywną działalność społeczną członek Stowarzyszenia może być wyróżniony honorową odznaką PSD lub przedstawiony do odznaczenia państwowego lub resortowego.

2. Warunki i tryb nadawania odznak określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.
3. Członek Stowarzyszenia może być wyróżniony również dyplomem uznania, listem pochwalnym lub w inny sposób określony przez Zarząd Główny PSD.
4. Zarządy wszystkich szczebli mają prawo nadawania tytułu „Honorowego Prezesa” szczególnie zasłużonym, wieloletnim byłym prezesom na podstawie regulaminu Zarządu Głównego.

§ 16. 1. Członkostwo wygasa przez:

- 1) rezygnację z członkostwa zgłoszonej na piśmie lub ustnie, w obecności dwóch członków zarządu danej jednostki Stowarzyszenia,
- 2) skreślenie z listy członków z powodu nie płacenia składek członkowskich przez okres co najmniej 24 miesięcy, zgon członka Stowarzyszenia.
2. Wykluczenie członka zwyczajnego Stowarzyszenia następuje w przypadkach:
  - 1) prowadzenia działalności sprzecznej ze statutem i innymi przepisami Stowarzyszenia,
  - 2) popełnienia przestępstwa umyślnego z niskich pobudek lub czynu godzącego w dobre imię Stowarzyszenia potwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego lub koleżeńskiego,
3. Wykluczenie w przypadku określonego w § 16 ust 2 pkt. 1 może nastąpić po uprzednim pisemnym uprzedzeniu o naganności postępowania dokonany przez zarząd koła lub zarząd szczebla nadrzędnego.
4. Wykluczenia dokonuje uchwałą:
  - w stosunku do członków kół – zarząd koła
  - w stosunku do władz zarządu – zarząd wyższego szczebla
  - w stosunku do członków Zarządu Głównego – Zarząd Główny większością 2/3 głosów przy obecności $\frac{3}{4}$ składu zarządu.

5. Przed podjęciem uchwały o wykluczeniu należy w miarę możliwości wysłuchać osobiście lub na piśmie osobę wykluczaną.
Osoba wykluczana może od uchwały wykluczającej odwołać się do zarządu szczebla nadrzędnego, którego uchwała jest ostateczna.
Osoba wykluczona nie może ponownie być przyjęta do Stowarzyszenia przed upływem 3 lat.
- § 17. Wybory władz odbywają się w głosowaniu tajnym lub jawnym, o czym każdorazowo decydują Walne Zebrania Delegatów poszczególnych szczebli PSD.
- § 18. 1. Członkiem władz Stowarzyszenia może być jedynie członek Stowarzyszenia, przy tym nie może on pełnić funkcji z wyboru w różnych jednostkach organizacyjnych tego samego szczebla.
2. Członek Stowarzyszenia wybrany do władz jest obowiązany:
1) aktywnie uczestniczyć w pracach organu, do którego został wybrany,
2) stosować się do zapisów statutu, regulaminów, uchwał i zarządzeń PSD,
3) godnie reprezentować interesy Stowarzyszenia.
- § 19. Zarządy lub ich członkowie mogą być odwołani jeżeli nie wykonują przyjętych obowiązków lub działają na szkodę Stowarzyszenia.
- § 20. 1. Odwołania zarządów i ich członków dokonują:
- Walne zebrania upoważnione do ich powoływania, a w okresie pomiędzy walnymi zebraniem – zarządy oddziałów wojewódzkich i rejonowych w stosunku do zarządów powiatowych, miejskich, miejsko-powiatowych, i kół oraz Zarząd Główny w stosunku do zarządów wojewódzkich i rejonowych.
2. W przypadku odwołania zarządu zarząd szczebla nadrzędnego ustanawia do czasu wybrania nowego zarządu – zarząd komisaryczny.
- § 21. 1. Mandat członka władz Stowarzyszenia wygasa przed upływem kadencji w przypadku:
1) śmierci członka władz Stowarzyszenia,
2) rezygnacji z mandatu,
3) pozbawienie członkostwa Stowarzyszenia,
4) nie wykonania obowiązków wynikających z mandatu przez okres dłuższy niż 12 miesięcy,
5) utraty praw obywatelskich,
6) rezygnacji z członkostwa w Stowarzyszeniu,
7) odwołania z funkcji członka władz.
- § 22. Dla sprawnej realizacji zadań Stowarzyszenia zarządy terenowe mogą powołać komisje problemowe (socjalną, edukacyjną, sponsoringową itp.), a w miarę potrzeb również komisje doraźne z głosem doradczym i opiniodawczym.

- § 23. 1. Uchwały władz Stowarzyszenia sprzeczne z prawem, statutem, regulaminami lub postanowieniami władz nadrzędnych Stowarzyszenia są nieważne. Stwierdzenie nieważności uchwały należy do kompetencji nadrzędnej jednostki organizacyjnej.
2. Uchwały i wytyczne wyższych władz Stowarzyszenia podjęte zgodnie ze statutem są obowiązujące dla niższych szczebli organizacyjnych oraz członków Stowarzyszenia.
- § 23¹. Komisje rewizyjne i sądy koleżeńskie wszystkich szczebli podejmują działanie:
- z własnej inicjatywy,
  - na polecenie zarządów swoich szczebli,
  - zarządzenia prezydium Zarządu Głównego lub prezesa Zarządu Głównego.

Rozdział IV

Naczelné władze Stowarzyszenia

- § 24. 1. Naczelnymi władzami Stowarzyszenia są:
- 1) Krajowe Walne Zebranie Delegatów,
  - 2) Prezes Zarządu Głównego,
  - 3) Zarząd Główny,
  - 4) Główna Komisja Rewizyjna,
  - 5) Główny Sąd Koleżeński.
2. Kadencja naczelných władz Stowarzyszenia trwa 6 lat.

A/ Krajowe Walne Zebrania Delegatów

- § 25. 1. Krajowe Walne Zebranie Delegatów jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.
2. Krajowe Walne Zebranie Delegatów może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
3. Delegaci są wybierani w oddziałach wojewódzkich i rejonowych w liczbie jeden delegat na 200 członków spełniających obowiązki statutowe.
4. Do kompetencji Krajowego Walnego Zebrania Delegatów należy:
- 1) uchwalanie programu działalności Stowarzyszenia,
  - 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności:
    - a) Zarządu Głównego,
    - b) Głównej Komisji Rewizyjnej,
    - c) Głównego Sądu Koleżeńskiego,
    - d) Zatwierdzanie regulaminu działalności Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawach wniesionych przez Zarząd Główny, Główną Komisję Rewizyjną, Główny Sąd Koleżeński i delegatów,
  - 4) udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,

- 5) wybór:
  - a) Prezesa Zarządu Głównego,
  - b) Głównej Komisji Rewizyjnej,
  - c) Głównego Sądu Koleżeńskiego,
- 6) uchwalanie zmian w statucie,
- 7) podejmowanie uchwał w sprawach rozwiązania Stowarzyszenia,
- 8) podejmowanie innych uchwał wymagających decyzji walnego zebrania.

§ 26. 1. Krajowe Walne Zebranie Delegatów zwoływane jest przez Zarząd Główny raz na 6 lat, kadencja delegatów trwa do następnego walnego zebrania.

2. O terminie walnego zebrania wraz z proponowanym porządkiem obrad Zarząd Główny zawiadamia delegatów na co najmniej 30 dni przed terminem rozpoczęcia obrad.

§ 27. 1. Nadzwyczajne Krajowe Walne Zebrania Delegatów zwoływane jest:

- 1) na podstawie uchwały Zarządu Głównego,
  - 2) na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej,
  - 3) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 oddziałów,
  - 4) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 delegatów i obraduje w sprawach dla których zostało zwołane.
2. Zarząd Główny zwołuje Nadzwyczajne Krajowe Walne Zebranie delegatów w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku lub podjęcia uchwały.

§ 28. 1. W Krajowym Walnym Zebraniu Delegatów udział biorą:

- 1) Delegaci wybrani na Walnych Zebraniach Delegatów terenowych jednostek organizacyjnych Stowarzyszenia,
- 2) Członkowie ustępującego prezydium Zarządu Głównego, przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego, Komisja Statutowa oraz zaproszeni goście – z głosem doradczym.

§ 29. 1. Uchwały Krajowego Walnego Zebrania Delegatów podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby delegatów, o ile statut nie stanowi inaczej.

2. W razie braku wymaganej większości członków wymienionych w ust. 1 zebranie odbywa się w drugim terminie bez względu na ilość obecnych, a podejmowane zwykłą większością głosów uchwały są ważne.

B/ Zarząd Główny

§ 30. 1. Zarząd Główny reprezentujący Stowarzyszenie stanowią prezesi zarządów wojewódzkich i rejonowych wybrani przez zarządy tych szczebli;

2. Pracami Zarządu Głównego i prezydium Zarządu Głównego kieruje prezes Zarządu Głównego;
3. W przypadku ubycia z funkcji prezesa zarządu wojewódzkiego lub rejonowego i wyboru nowego staje się on automatycznie członkiem Zarządu Głównego.

- § 31. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy:
- 1) realizowanie uchwał Walnego Krajowego Zebrania Delegatów,
  - 2) ustalanie rocznych planów działalności i rocznego planu finansowego Stowarzyszenia oraz zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania,
  - 3) uchwalanie wysokości składek członkowskich, zasad zwalniania lub obniżania ich wysokości,
  - 4) decydowanie w sprawach przedstawionych przez prezesa Zarządu Głównego i prezydium,
  - 5) zwoływanie Krajowych Walnych Zebrań Delegatów,
  - 6) zawieszanie uchwał walnych zebrań delegatów oddziałów wojewódzkich i rejonowych, jeżeli są sprzeczne z obowiązującymi przepisami, statutem lub uchwałami władz Stowarzyszenia,
  - 7) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności prezesa Zarządu Głównego i prezydium Zarządu Głównego,
  - 8) w przypadku prowadzenia przez prezesa Zarządu Głównego działalności na szkodę Stowarzyszenia Zarząd Główny powołuje komisję do zbadania zarzutów. Na wniosek komisji może zawiesić prezesa Zarządu Głównego w czynnościach prezesa uchwałą podjętą kwalifikowaną większością głosów 2/3 przy obecności co najmniej 3/4 członków Zarządu Głównego.
Decyzję o odwieszeniu może podjąć Zarząd Główny w ten sam sposób jeżeli zarzuty nie potwierdzą się. Zawieszenie może trwać do czasu dokładnego wyjaśnienia sprawy lub do czasu najbliższego Walnego Krajowego Zebrania Delegatów, lub Nadzwyczajnego Walnego Krajowego Zebrania Delegatów.
W czasie zawieszenia prezesa Zarządu Głównego jego obowiązki kierowania Stowarzyszeniem pełni Zarząd Główny, a czynności administracyjne wiceprezes.
- § 32. 1. Posiedzenie Zarządu Głównego zwoływane są przez prezydium w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku.
2. Uchwały Zarządu Głównego zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 członków Zarządu Głównego, o ile statut nie przewiduje inaczej.
  3. W posiedzeniach Zarządu Głównego biorą udział przedstawiciele Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz inni zaproszeni prezesi zarządów oddziałów nie będący członkami Zarządu Głównego oraz goście.
- § 33. Prezesa Zarządu Głównego wybiera Krajowe Walne Zebranie Delegatów w odrębnym głosowaniu spośród kandydatur zgłoszonych na walnym zebraniu.
- § 34. Prezes Zarządu Głównego wybiera spośród składu Zarządu Głównego siedmioosobowe prezydium w tym jednego lub dwóch wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.
- § 35. Do zakresu działania prezydium Zarządu Głównego należy:
- 1) koordynowanie i kontrolowanie działalności oddziałów Stowarzyszenia,
  - 2) opracowanie projektów planów działalności i budżetu Stowarzyszenia,
  - 3) uchwalanie regulaminów i instrukcji organizacyjnych dla Zarządu Głównego,

- zarządów oddziałów i kół,
- 4) zawieszanie uchwał zarządów oddziałów wszystkich szczebli, jeżeli są sprzeczne z obowiązującymi przepisami, statutem lub uchwałami władz Stowarzyszenia,
  - 5) powoływanie i rozwiązywanie oddziałów wojewódzkich i rejonowych,
  - 6) na wniosek prezesa Zarządu Głównego zawieszanie w pełnieniu funkcji członków zarządów oddziałów wojewódzkich, rejonowych i innych oddziałów w przypadku braku reakcji zarządów nadrzędnych o ile działalność tych członków narusza przepisy obowiązujące w Stowarzyszeniu.
  - 7) W przypadku zawieszenia całego Zarządu Oddziału, ustanawianie Zarządu Komisarycznego, który zobowiązany jest, w terminie trzech miesięcy od daty jego powołania, zwołać nadzwyczajne Walne Zebranie Delegatów, w celu odwołania zawieszonych Zarządu Oddziału i przeprowadzenia wyborów nowego.
- § 36. 1. Posiedzenia prezydium Zarządu Głównego odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące lub w zależności od potrzeb.
2. Postanowienia § 32 ust.2 stosuje się odpowiednio.
- § 37. Organizację i tryb pracy Zarządu Głównego i jego prezydium określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.
- § 38. 1. Obsługą prawną, administracyjną oraz finansowo – księgową władz naczelných Stowarzyszenia wykonuje Biuro Zarządu Głównego.
2. Pracami Biura kieruje dyrektor Biura Zarządu Głównego podległy bezpośrednio prezesowi Zarządu Głównego. Strukturę i zasady działania Biura Zarządu Głównego określa prezydium Zarządu Głównego w formie regulaminu.
  3. W przypadku nieobecności prezesa Zarządu Głównego i wiceprezesa Zarządu Głównego dyrektor Biura Zarządu Głównego podejmuje decyzje w sprawach administracyjnych.

C/ Prezes Zarządu Głównego

- § 39. 1. Prezes Zarządu Głównego odpowiada i ponosi odpowiedzialność wobec Walnego Krajowego Zebrania Delegatów za:
- 1) realizację uchwał Walnego Krajowego Zebrania Delegatów,
  - 2) rozwój i sytuację całego Stowarzyszenia.
2. Prezes Zarządu Głównego reprezentuje Zarząd i osobiście lub poprzez wiceprezesa, kieruje pracami i posiedzeniami Zarządu Głównego i prezydium z prawem głosu przy uchwalaniu uchwał i wniosków.
  3. Ponadto prezes Zarządu Głównego:
    - 1) kieruje bieżącą działalnością Stowarzyszenia, w tym celu w okresach pomiędzy plenarnymi posiedzeniami Zarządu Głównego i jego prezydium podejmuje decyzje należące do kompetencji tych organów. Obowiązany jest przedstawić je na najbliższych posiedzeniach tych organów.
    - 2) występuje jako główny negocjator w sprawach sporów i konfliktów pomiędzy członkami władz i organów PSD z głosem decydującym. Nie dotyczy to spraw

- skierowanych do rozpatrzenia przez Główny Sąd Koleżeński.
- 3) ma prawo kierowania Głównego Sądu Koleżeńskiego i Głównej Komisji Rewizyjnej i ich odpowiedników w oddziałach do rozpatrywania konkretnych spraw.
4. Ponadto decyduje w sprawach finansowych do wysokości kwot określonych uchwałą Zarządu Głównego.
  5. Formą decyzji prezesa Zarządu Głównego jest zarządzenie.
  6. W przypadku przerw w wykonywaniu obowiązków spowodowanych chorobą prezesa Zarządu Głównego jego obowiązki pełni wiceprezes.
  7. Za swoją pracę prezes Zarządu Głównego otrzymuje wynagrodzenie określone uchwałą przez Zarząd Główny.

D/ Główna Komisja Rewizyjna

- § 40. 1. Główna Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Stowarzyszenia wybieranym spośród delegatów.
2. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 7 do 11 członków.
  3. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami innych władz szczebla centralnego, ani pozostawać z nimi w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia. Członkiem Komisji Rewizyjnych wszystkich szczebli nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo z winy umyślnej.
  4. W przypadku ubycia ze składu Głównej Komisji Rewizyjnej może ona dokonać kooptacji ze składu delegatów nie więcej niż 1/3 składu Komisji.
- § 41. 1. Kontrola całokształtu działalności Stowarzyszenia odbywa się co najmniej raz w roku.
2. Uchwały Głównej Komisji Rewizyjnej zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 liczby członków.
- § 42. 1. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:
- 1) kontrola całokształtu działalności, a w szczególności gospodarki finansowej Stowarzyszenia,
  - 2) składanie sprawozdania na Krajowym Walnym Zebraniu Delegatów wraz z oceną działalności i wnioskami dotyczącymi udzielania absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,
  - 3) przedstawienie Zarządowi Głównemu i jego prezydium wniosków w sprawie działalności Stowarzyszenia i opracowanie zaleceń pokontrolnych,
  - 4) uchwalenie projektu regulaminów pracy Głównej Komisji Rewizyjnej i komisji rewizyjnych oddziałów wojewódzkich i rejonowych,
  - 5) nadzór nad pracą podległych komisji rewizyjnych.

E/ Główny Sąd Koleżeński

- § 43. 1. Główny Sąd Koleżeński składa się z 9 do 11 członków wybranych spośród delegatów. Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego wybierają ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
2. Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego nie mogą pełnić funkcji z wyboru lub kooptacji w innych władzach szczebla centralnego oraz nie mogą być pracownikami etatowymi Stowarzyszenia.
3. W przypadku ubycia ze składu Głównego Sądu Koleżeńskiego może on dokonać kooptacji ze składu delegatów nie więcej niż 1/3 składu sądu.
- § 44. 1. Do zakresu działania Głównego Sądu Koleżeńskiego należy:
- 1) rozpatrywanie i rozstrzyganie spraw członków władz naczelnych Stowarzyszenia oraz władz oddziałów i kół dotyczących naruszenia przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Stowarzyszenia, naruszania zasad współżycia społecznego oraz sporów powstałych w wyniku działalności w Stowarzyszeniu,
  - 2) rozpatrywanie i rozstrzyganie odwołań od orzeczeń sądów koleżeńskich oddziałów,
  - 3) nadzór nad działalnością sądów koleżeńskich oddziałów,
  - 4) opracowanie projektu regulaminów i instrukcji działania sądów.
2. Decyzje Głównego Sądu Koleżeńskiego zapadają zwykłą większością głosów.
- § 45. 1. Główny Sąd Koleżeński ma prawo orzekać następujące kary:
- 1) upomnienia,
  - 2) zawieszenia w prawach członka Stowarzyszenia od trzech do dwunastu miesięcy,
  - 3) zakazu pełnienia funkcji we władzach Stowarzyszenia,
  - 4) wykluczenia ze Stowarzyszenia.
2. Od orzeczeń Sądu Koleżeńskiego wydanych w I instancji przysługuje prawo odwołania w terminie 30 dni od daty otrzymania orzeczenia.
3. Odwołania od orzeczeń wydanych przez Główny Sąd Koleżeński w I instancji należy rozpatrywać w innym składzie osobowym.
4. Orzeczenia wydane przez Główny Sąd Koleżeński w II instancji są ostateczne.
5. Sądy koleżeńskie orzekają w I instancji w składzie trzyosobowym, w II instancji w składzie pięciosobowym.
6. Organizację i tryb pracy sądów koleżeńskich określa regulamin uchwalany przez Krajowe Walne Zebranie Delegatów.

Rozdział V

Terenowe jednostki organizacyjne

Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków są:

- Oddziały Wojewódzkie i Rejonowe;
- Oddziały Powiatowe, Miejskie, Miejsko-Powiatowe;
- Koła Terenowe.
- Oddziały i Koła terenowe mogą posiadać nazwy regionalne ustalone uchwałą zarządu.

A/ Oddziały wojewódzkie i rejonowe

- § 46. 1. Powstanie oddziałów wojewódzkich i rejonowych, zatwierdza uchwałą Zarząd Główny. Oddział rejonowy musi posiadać terenowe jednostki organizacyjne w trzech powiatach lub dzielnicach dużych miast.
2. Władzami oddziału wojewódzkiego lub rejonowego są:
- 1) Walne Zebranie Delegatów;
  - 2) Zarząd Oddziału;
  - 3) Komisja Rewizyjna Oddziału;
  - 4) Sąd Koleżeński Oddziału;
3. Kadencja władz oddziału trwa 6 lat.
4. Postanowienia § 17 stosuje się odpowiednio.

Walne Zebranie Delegatów

- § 47. 1. Walne Zebranie Delegatów jest najwyższą władzą oddziału wojewódzkiego, rejonowego.
2. Walne zebranie może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
Do kompetencji Walnego Zebrania Delegatów należy:
- 1) uchwalanie programu działania oddziału zgodnie z postanowieniami statutu i uchwałami władz Stowarzyszenia,
  - 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności zarządu oddziału, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego oddziału,
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawach przedłożonych przez zarząd oddziału, jego komisję rewizyjną, sąd koleżeński lub członków,
  - 4) wybór zarządu oddziału, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego oddziału i delegatów na Krajowe Walne Zebranie Delegatów,
  - 5) podejmowanie innych uchwał wymagających decyzji zebrania.
3. Postanowienia § 29 stosuje się odpowiednio.
- § 48. 1. Walne Zebranie Delegatów zwoływane jest przez zarząd oddziału nie częściej niż co sześć lat. Delegaci zachowują mandaty do następnego zebrania.

2. O terminie i proponowanym porządku obrad walnego zebrania zarząd oddziału zawiadamia na 20 dni przed terminem rozpoczęcia zebrania.
- § 49. 1. Nadzwyczajne Walne Zebrania Delegatów zwoływane jest:
- 1) na żądanie Zarządu Głównego,
  - 2) na podstawie uchwały zarządu oddziału,
  - 3) na wniosek komisji rewizyjnej oddziału,
  - 4) na wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby delegatów.
2. Zarząd oddziału zwołuje Nadzwyczajne Walne Zebranie w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania wniosku lub podjęcia uchwały.
  3. Postanowienia § 28 stosuje się odpowiednio.

Zarząd oddziału wojewódzkiego i rejonowego

- § 50. 1. Zarząd Oddziału Wojewódzkiego i Rejonowego składa się z 7 do 21 członków wybranych spośród delegatów lub innych członków PSD, o ile tak zadecyduje zebranie. Organizacyjnie podlega bezpośrednio pod Zarząd Główny.
2. W przypadku ubycia członków zarządu, zarząd może uzupełnić skład drogą kooptacji spośród delegatów lub innych członków PSD. Uzupełnienie składu zarządu drogą kooptacji nie może przekroczyć 50% początkowego składu zarządu.
- § 51. Do zakresu działania zarządu oddziału wojewódzkiego i rejonowego należy:
- 1) Realizowanie uchwał Walnego Zebrania Delegatów oraz uchwał i wytycznych naczelnych władz Stowarzyszenia,
  - 2) Uchwalanie planów działania oddziału oraz zatwierdzania sprawozdań z ich realizacji,
  - 3) Decydowanie w sprawach majątkowych i gospodarczych w ramach posiadanej osobowości prawnej,
  - 4) Podejmowanie uchwał upoważniających prezydium do wystąpienia do sądu o rejestrację w celu uzyskania osobowości prawnej,
  - 5) Podejmowania decyzji w sprawach przedkładanych przez prezydium zarządu oddziału,
  - 6) Zwoływanie Walnych Zebrań Delegatów,
  - 7) Powoływanie, rozwiązywanie i nadzór nad działalnością oddziałów powiatowych i kół zrzeszonych w oddziale wojewódzkim i rejonowym,
  - 8) Powoływanie zarządów komisarycznych dla jednostek niższego szczebla,
  - 9) Postanowienia § 32 ust.2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- § 52. 1. Zarząd oddziału wojewódzkiego i rejonowego wybiera spośród siebie prezydium w składzie od 7 do 11 osób, w tym prezesa, 2 wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i członków, o ile walne zebranie nie ustali innego klucza.
2. Prezydium zarządu kieruje pracami oddziału w okresie pomiędzy posiedzeniami zarządu.
  3. Postanowienia § 32 ust. 2 i § 36 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Do obsługi pracy zarządu oddziału może otworzyć biuro oddziału, określając jego regulamin.

Komisja rewizyjna oddziału

- § 53. 1. Komisja Rewizyjna oddziału składa się z trzech do pięciu członków wybranych spośród delegatów lub innych członków PSD.
2. Komisja rewizyjna wybiera ze swego składu przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
  3. Przepisy § 50 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- § 54. Do zakresu działania komisji rewizyjnej oddziału należą:
- 1) kontrola całokształtu działalności, a w szczególności gospodarki finansowej oddziału,
  - 2) kontrola opłacania składek członkowskich,
  - 3) składanie sprawozdania na Walnym Zebraniu Delegatów wraz z oceną działalności i wnioskami dotyczącymi udzielania absolutorium zarządowi oddziału,
  - 4) przedstawienie zarządowi oddziału i jego prezydium wniosków w sprawach działalności oddziału,
  - 5) kontrola pracy oddziałów powiatowych i kół towarzyszenia,
  - 6) uchwalanie planów pracy i kontrola ich realizacji.

Sąd koleżeński oddziału

- § 55. 1. Sąd Koleżeński Oddziału składa się z 3 do 5 członków wybranych spośród delegatów lub innych członków PSD. Członkowie ze swego składu wybierają przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
2. Postanowienia § 43 ust.2, § 45 ust. 1, §50 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- § 56. 1. Sąd koleżeński oddziału wojewódzkiego rozpatruje i rozstrzyga:
- 1) w I instancji sprawy członkowskie władz oddziału oraz niższych szczebli organizacyjnych, a dotyczące przestrzegania statutu, regulaminu i uchwał organów Stowarzyszenia, naruszenia zasad współżycia społecznego oraz spraw wynikających z działalności Stowarzyszenia,
  - 2) w II instancji odwołania od orzeczeń sądów koleżeńskich niższych szczebli organizacyjnych.
2. Sąd koleżeński sprawuje nadzór nadto nad działalnością sądów koleżeńskich niższych szczebli organizacyjnych.

B/ Oddziały powiatowe

- § 57. 1. Oddział powiatowy, oddział miejski, oddział miejsko – powiatowy obejmuje działaniem obszar administracyjny powiatu lub miasta na prawach powiatu grodzkiego.

2. Rolę oddziału powiatowego może także pełnić koło działające jako jedyne na obszarze powiatu lub upoważnione przez inne koła z terenu powiatu, o ile zarząd nie postanowi inaczej.
- § 58.
1. Do struktury, kompetencji organów i zasad działania mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 46 ust. 2-4, § 47-49, § 50 ust. 2-3 i § 51
  2. Odpowiednie przepisy dotyczące działania komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego mają zastosowanie w przypadku wyboru tych organów na szczeblu powiatu.
  3. W przypadku nie powołania komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego na szczeblu powiatu, ich rolę pełnią organy szczebla wojewódzkiego lub rejonowego.

Rozdział VI

Koła Stowarzyszenia

- § 59. Podstawowym ogniwem Stowarzyszenia jest koło terenowe, obejmujące swym zasięgiem działania daną branżę lub obszar miasta, dzielnicy, gminy itp.
- § 60.
1. Koło powstaje z woli jego założycieli, tj. co najmniej 10 osób, wyrażonej w postaci zaprotokołowanej uchwały w trakcie zebrania założycielskiego i wybrania władz koła. oddziały powiatowe, wojewódzkie i rejonowe udzielają pomocy w zakładaniu kół. Po zbadaniu zgodności sporządzonej na zebraniu założycielskim dokumentacji ze statutem zarządy wojewódzkie uchwałą potwierdzą fakt powołania koła.
  2. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków nie przejmuje kół lub innych struktur będących częścią innych organizacji.
  3. Władzami koła są:
    - 1) Walne Zebrania Członków Koła;
    - 2) Zarząd Koła;
    - 3) Mogą być wybrane komisje rewizyjne.

A/ Walne Zebrania Członków Koła

- § 61.
1. Walne Zebrania Członków Koła jest najwyższą władzą koła.
  2. Walne Zebranie Członków Koła może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
  3. Do zadań Walnego Zebrania Członków Koła należy:
    - 1) rozpatrywanie i ocena sprawozdań z działalności zarządu koła,
    - 2) uchwalanie programu działania koła,
    - 3) wybór zarządu koła w ilości określonej przez walne zebranie członków koła,
    - 4) wybór delegatów na walne zebranie szczebla nadrzędnego w liczbie ustalonej przez zarząd oddziałów z tym, że nie mniej niż jeden delegat na jedno koło,
    - 5) przepisy § 29 stosuje się odpowiednio.

- § 62. 1. Walne Zebranie Członków Koła zwoływane jest przez zarząd nie rzadziej niż co sześć lat.
2. Zawiadomienie o terminie zebrania, miejscu i projekcie porządku obrad winno być doręczone na 14 dni przed datą zebrania.
- § 63. Nadzwyczajne Walne Zebrania Członków Koła może odbyć się w każdym czasie i zwoływane jest przez zarząd koła z własnej inicjatywy, na wniosek władz wyższego szczebla lub na wniosek 1/3 liczby członków koła.

B/ Zarząd koła

- § 64. 1. Zarząd koła, wybrany w ilości ustalonej przez walne zebranie, wybiera spośród siebie prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika.
2. W przypadku zmniejszenia składu zarządu może on dokonać uzupełnienia ilościowego drogą kooptacji spośród aktywnie działających członków koła lecz nie więcej niż 1/2 składu zarządu.
3. Zarządy mogą powołać prezydium i utworzyć biuro zarządu koła, określając jego regulamin.
- § 65. 1. Do zakresu działania zarządu koła należy:
- 1) kierowanie działalnością koła,
  - 2) realizowanie uchwał Walnego Zebrania Członków Koła oraz uchwał, regulaminów i wytycznych wyższych władz Stowarzyszenia,
  - 3) opracowanie projektu planu działania, preliminarzy budżetowych, wniosków i sprawozdań,
  - 4) gospodarowanie środkami finansowymi koła i zarządzanie jego majątkiem,
  - 5) przyjmowanie członków koła, stosowanie do uprawnień określonych w § 4, 10 i 11,
  - 6) skreślanie z listy członków Stowarzyszenia,
  - 7) organizowanie i udzielanie pomocy rzeczowej, prawnej i innej członkom w zależności od potrzeb i posiadanych możliwości.
2. Posiedzenia zarządu koła odbywają się zależnie od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w kwartale.
- § 66. W sprawach nie uregulowanych statutem, a dotyczących kompetencji i działania władz koła obowiązują przepisy uchwalane przez władze wyższego szczebla.

Rozdział VII

Majątek Stowarzyszenia

- § 67. 1. Majątek Stowarzyszenia stanowią ruchomości, nieruchomości i fundusze.
2. Na fundusz Stowarzyszenia składają się:
- 1) wpływy z wpisowego i składek członkowskich,

- 2) wpływy z działalności statutowej,
  - 3) darowizny i zapisy,
  - 4) dotacje,
  - 5) wpływy z prowadzonej działalności gospodarczej,
  - 6) środki uzyskane ze zbiorów publicznych.
- § 68. 1. Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące oraz decyzje Zarządu Głównego.
2. Władze kół i oddziałów Stowarzyszenia są obowiązane zarządzać majątkiem stowarzyszenia z należytą starannością, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny.
  3. Majątek oddziałów/ kół rozwiązanych pozostaje własnością Stowarzyszenia, a o jego wykorzystaniu decyduje zarząd szczebla nadrzędnego.
- § 69. Oświadczenie woli w sprawach majątkowych i innych Stowarzyszenia składają dwie osoby:
- 1) na szczeblu Zarządu Głównego – z listy upoważnionych uchwałą Zarządu Głównego z członków prezydium Zarządu Głównego, prezesa Zarządu Głównego i pracowników Biura Zarządu Głównego,
  - 2) na szczeblu oddziału – z listy upoważnionych uchwałą zarządu oddziału w tym prezesa zarządu oddziału,
  - 3) na szczeblu koła – z listy upoważnionych uchwałą zarządu koła w tym prezesa zarządu koła.

Rozdział VIII

Działalność gospodarcza

- § 70. 1. W celu uzyskania środków na działalność statutową, Stowarzyszenie i jego terenowe jednostki organizacyjne mogą prowadzić działalność gospodarczą w zakresie:
- 1) reklamy,
  - 2) sprzedaży sprzętu medycznego,
  - 3) działalności wydawniczej,
  - 4) ochrony i profilaktyki zdrowia poprzez edukację, sprzedaż usług oraz artykułów przeznaczonych dla diabetyków
2. Działalność gospodarcza może być prowadzona w każdej, prawem dozwolonej formie.
- § 71. 1. Posiadające osobowość prawną terenowe jednostki organizacyjne Stowarzyszenia prowadzą działalność gospodarczą we własnym imieniu i na własne ryzyko.
2. Terenowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą prowadzić działalność gospodarczą na podstawie pisemnego upoważnienia Zarządu Głównego.
  3. Cały dochód z działalności gospodarczej winien być przeznaczony na dalszy rozwój lub na cele statutowe Stowarzyszenia.

4. O przeznaczeniu uzyskanego dochodu decyduje wyłącznie jednostka organizacyjna Stowarzyszenia, która dochód uzyskała.

§ 72. Działalność gospodarcza Stowarzyszenia podlega przepisom ogólnie obowiązującym.

§ 73. Działalność Stowarzyszenia mieszcząca się w granicach określonych dla stowarzyszenia pożytku publicznego nie jest działalnością gospodarczą.

W Stowarzyszeniu zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osobom, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim, albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli zwanych osobami bliskimi;
- 2) przekazywania majątku Stowarzyszenia na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 3) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu organizacji albo podmiotu;
- 4) zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich.

Rozdział IX

Zmiana statutu i likwidacja Stowarzyszenia

§ 74. Krajowe Walne Zebranie Delegatów ustala sposób powołania Komisji Statutowej w celu dokonania nowelizacji statutu. Skład komisji 5 do 7 osób, przy czym funkcjonuje ona do czasu zakończenia walnego zebrania.

§ 75. 1. Zmiana statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia wymagają uchwały Krajowego Walnego Zebrania Delegatów podjętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby uprawnionych do głosowania.

2. W razie podjęcia przez Krajowe Walne Zebranie Delegatów uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia decyduje ono również o przeznaczeniu majątku Stowarzyszenia i powołuje Komisję Likwidacyjną.